

Archeologienota

Jeugdlokalen / BKO Oudenburg

Bekestraat, 8460 Oudenburg (prov. West-Vlaanderen)

Programma van maatregelen

Wouter Dhaeze (Stad Oudenburg)

Gemotiveerd advies

Inleiding

Stad Oudenburg plant de heraanleg van het speelterrein 'De Tunne' langs de Bekestraat in Oudenburg. De bedoeling is dat in de toekomst hier de Buitenschoolse Kinderopvang (BKO) zal gehuisvest worden, samen met de speelpleinwerking. Daartoe zal in de oostelijke helft een groot gebouw worden ingeplant met zowel ruimtes voor de BKO als de speelpleinwerking. Onmiddellijk buiten dit gebouw komt een infrastructuur in functie van de BKO (fietscircuit, opberghuisjes, en dergelijke). Volgens de huidige plannen blijft ook in de toekomst de speelpleinwerking zich voornamelijk afspelen in de westelijke helft van het terrein.

Met een oppervlakte van ca. 9059 m² en een ingreep in de bodem die ruimschoots de 1000 m² zal overschrijden, is de initiatiefnemer (Stad Oudenburg) verplicht om een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. Het opstellen van de archeologienota werd toevertrouwd aan Wouter Dhaeze, erkend archeoloog, van rechtswege in dienst van Stad Oudenburg. Het bureauonderzoek, dat voorwerp vormde van deze archeologienota, had als doel het archeologische potentieel van het plangebied en de mogelijke aantasting van dit bodemarchief in te schatten.

Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan een advies geformuleerd worden betreffende het al dan niet nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen in het plangebied Speelpleinwerking / BKO Oudenburg. De gegevens uit het bureauonderzoek worden geconfronteerd met de geplande bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie moet duidelijk blijken of bijkomende maatregelen nodig zijn.

Ontwerpplan van het plangebied, versie 11/10/2016 (© Haven-Lannoy en Ampe.Trybou architecten)

De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Het bureauonderzoek leverde voldoende informatie op om de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van archeologische resten, laat staan van een volledige site te staven. De beschikbare landschappelijke, historische en archeologische data van het plangebied en van haar directe en ruimere omgeving lieten toe te bepalen dat het plangebied wellicht pas vanaf de tweede helft van de 19de eeuw werd bewoond (19de-/20ste-eeuwse hoeve). In de Romeinse tijd lag het terrein buiten de nederzetting en buiten het belangrijkste grafveld. Aan de hand van de landschappelijke ligging en de bodemgesteldheid kan ook besloten worden dat het voor lange tijd (ca. laat-Romeinse tijd tot begin volle middeleeuwen) in een overstromingsgevoelige zone lag en dus niet bewoonbaar was. Pas in de volle middeleeuwen was het weer mogelijk om het te bewerken. Wellicht was het gebied vanaf dan tot in de 19de eeuw in gebruik als akkerland en/of weiland. Bewoning in de volle middeleeuwen kan niet geheel worden uitgesloten. De verstoringen van de laatste 50 jaar hebben daarenboven ook een zekere impact gehad op de bewaring van het bodemarchief. Hoewel de ernst van deze impact niet gemakkelijk is in te schatten, heeft ze wel voor een versnippering van het aanwezige bodemarchief gezorgd en een zware verstoring in de west-oost georiënteerde centrale as. Al deze elementen in ogenschouw genomen, is de potentiële kenniswinst laag en is verdere archeologische onderzoek niet noodzakelijk of nuttig vanuit wetenschappelijk oogpunt.

De impactbepaling

In de westelijke helft van het terrein zal de impact van de geplande werken laag zijn, en gezien de reeds sterk versnipperde staat van het terrein is er daar geen potentieel kennisverlies te verwachten. Daar blijft een groot deel van de bestaande speelplein- en omgevingsinfrastructuur behouden, en blijven de uitgravingsdieptes van het aan te leggen gazon, nieuwe beplanting en betonverharding beperkt tot de bouwvoor. Anders is het gesteld met de oostelijke helft van het plangebied waar in sommige zones wel een ernstige verstoring van het bodemarchief wordt verwacht. Het grootste deel van de omgevingsinfrastructuur blijft beperkt tot werkzaamheden in de bouwvoor, maar de funderingen van de buitenmuren van het hoofdgebouw en van de speelhuisjes, alsook de bodem van de fundering van de brandgang, zal dieper reiken dan 50 cm onder het maaiveld. Deze drie architecturale eenheden nemen ca. 1288 m² voor hun rekening. Een verzachtende factor naar het bodemarchief toe is dat een deel van die constructies met grote impact zich bevinden in reeds verstoorde zones. Enkel het zuidelijke deel van het hoofdgebouw en de speelhuisjes, die samen een oppervlakte van ca. 500 m² voor hun rekening nemen, liggen in de zone die het minst is aangetast (= de huidige speelweide). Volgens de berekeningen op basis van de plannen en de extrapolaties in Gis zou dus ca. 500 m² van de geplande werken zich in totaal onaangeroerd bodemarchief plaatsvinden. Als besluit kunnen we stellen dat volgens de plannen en snedes die momenteel op tafel liggen de impact op het niet verstoorde bodemarchief eerder matig is.

De bepaling van de maatregelen

Uit het verslag van resultaten van het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied weinig archeologisch potentieel bezit. Een factor die potentiële kenniswinst tegenwerkt is dat het bodemarchief op het terrein deels verstoord is en in een niet geringe mate versnipperd is. De impact van de geplande werken wordt binnen de perken gehouden doordat deels op reeds verstoorde zones zal worden gebouwd. Verder archeologisch vooronderzoek met of zonder ingreep in de bodem is

daarom niet zinvol. Naar aanleiding van dit onderzoek zijn op het projectgebied geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt.

Dit advies stelt noch de opdrachtgever, noch de aannemer, vrij van de in artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde archeologische meldingsplicht.